

Educatie eigentijds maken

Meegaan met de tijd vraagt bijstellen van je educatieve materialen, maar ook aanpassing van de manier waarop je contact legt met leerlingen of bezoekers van je centrum. En hoe je hen het levend erfgoed kunt laten beleven.

In november vorig jaar organiseerde de SZH bij geitenboerderij Breevoort in Hoogland een inspiratieavond voor centra en boerderijen die actief bezig zijn op het gebied van educatie en voor rasorganisaties. Het doel van de avond was enerzijds het inventariseren en delen van ideeën en anderzijds nagaan waar de deelnemers behoefte aan hebben bij hun educatieve activiteiten.

Iedereen was het erover eens dat het belangrijk is mensen dichterbij dieren, milieu, natuur en de herkomst van hun

voedsel te brengen. Maar wat heb je daarbij nodig en hoe kun je samen optrekken? De thema's promotie, educatie, fokkerij en netwerk werden in kleine groepen verder uitgewerkt.

Meegaan met de trend

Een van de conclusies was dat bezoekers van boerderijen of musea nog steeds blijven komen, maar er is wel veel veranderd in de wijze waarop boerderijdieren worden beleefd en in het overbrengen van informatie over de dieren.

Zo is het beter om de hoeveelheid tekst op informatiebordjes aan te passen, omdat het publiek niet altijd de tijd neemt om die te lezen. Om zowel de snelle lezer als de meer geïnteresseerde bezoeker van informatie te voorzien, bedenken boerderijen oplossingen zoals het toevoegen van een rubriek 'lees meer' of een QR-code voor telefoongebruikers. Een korte, krachtige en pakkende tekst kan uitnodigen om door te klikken op de links voor achtergrondinformatie zoals digitale dossiers, wetenschappelijke rapporten, nieuwsberichten, of om te verwijzen naar YouTube-filmpjes of naar thema's en projecten over duurzaamheid waaraan de school of boerderij dat jaar werkt.

De komst van internet heeft grote gevolgen gehad voor de educatie en informatievoorziening. De uitdaging is een perfecte balans te vinden tussen het aanbieden van

Lakenveldkippen in het Openluchtmuseum in Arnhem

digitaal en niet-digitaal materiaal. Ook is het vinden van een goede kapstok om de bezoeker of doelgroep op een logische manier door de informatie heen te loodsen belangrijk.

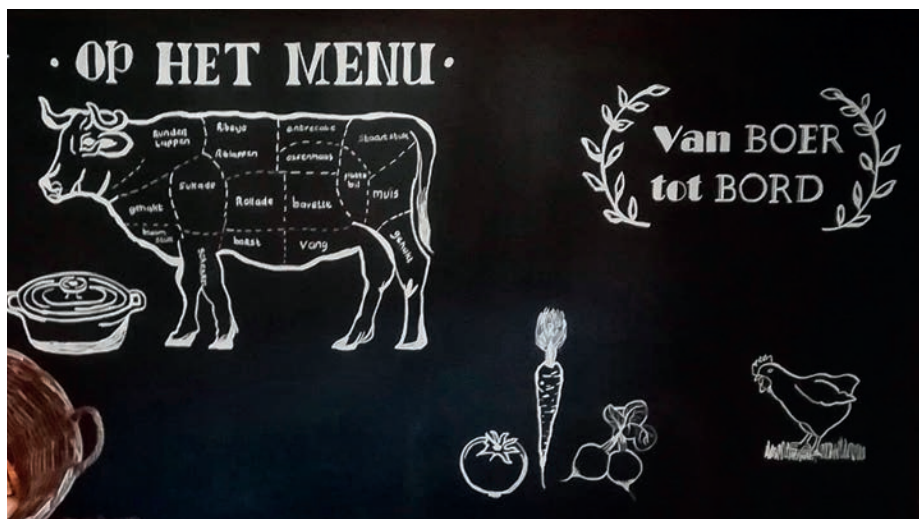
Materiaal op maat

Omdat die avond veel gebruikers van het door SZH ontwikkelde educatiemateriaal aanwezig waren, was het een goed moment om de materialen te analyseren. Men vond de inhoud nog steeds actueel. Zo wordt de map 'Van blaarkop tot kraai-kop' nog steeds als inspiratiebron gebruikt om de lessen voor het basisonderwijs op te zetten. Dat ligt voor de hand, omdat de boodschap die we aan de leerlingen willen overbrengen, de waarde van biodiversiteit en de variatie aan rassen, niet verouderd is. Maar het is wel zaak om het materiaal te digitaliseren en zo gebruiksvriendelijk mogelijk te maken. Daarmee gaat de SZH in 2018 aan de slag.

Persoonlijk aanspreken

Een belangrijk aandachtspunt is dat mensen zich persoonlijk aangesproken willen voelen. Dicht bij de dieren zijn laat unieke indrukken achter. Hoe oud je ook bent, een dier kunnen voelen, ruiken en in de ogen kijken blijft een onvergetelijke ervaring.

De passie van de veehouder maakt ook indruk op bezoekers. Daarnaast spreken het verzamelen van stickers of stempels, of het toevoegen van een competitie- of spelelement kinderen aan. Het vergt wel creativiteit en extra tijd van de dierhouder. Dan helpt een groot en inzichtelijk netwerk waarbinnen je prettig en efficiënt kunt samenwerken. Ontmoetingen zoals

Educatie over waar ons voedsel vandaan komt in de winkel van boerderij Meyenhorst

op deze avond helpen om zo'n netwerk te bouwen en kennis te delen. Ook is er behoefte aan regionale netwerken.

Fokken op een publieksboerderij

Fokken op een publieksboerderij blijft in de praktijk lastig. Ten eerste zijn de populaties van een bepaald ras op publieksboerderijen klein. Bovendien zijn er veel verschillende rassen. De vSKBN (Vereniging Samenwerkende Kinderboerderijen Nederland) zou een rol kunnen spelen bij het proces van uitwisseling van fokmateriaal.

Een ander punt is dat bij de verzorging en het fokken van dieren vaak verschillende verzorgers zijn betrokken. Onderlinge afstemming is dan belangrijk, maar soms moeilijk te realiseren.

Hierbij kan bijvoorbeeld een registratiesysteem zoals ZooEasy mogelijkheden bieden voor communicatie over zaken als gezondheidsstatus en vaccinatieverplichtingen. Een vast aanspreekpunt op

publieksboerderijen voor rasorganisaties en fokkers kan tot een betere samenwerking met hen leiden en tot uitwisseling van dieren.

Levend erfgoed in het beleid

Twee docenten van groenonderwijsinstellingen zagen potentie in het versterken van een intern netwerk van groenscholen zoals het Wellantcollege, dat meer dan twintig locaties heeft. Maar zolang het behoud van ons levend erfgoed niet in het beleid of in de visie van dat onderwijs is opgenomen, blijven deze initiatieven erg afhankelijk van het gegeven of een bij het levend erfgoed betrokken docent op de juiste positie zit om een trekkersrol daarin te kunnen vervullen.

Begin bij jezelf en bouw van daaruit verder, was een tip die we ter harte namen op de brainstormavond in de 'Universiteit van de geit'. De eerste stappen zijn gezet, een aanzet om in 2018 verder mee te gaan. ●